

Ese de două ori in septemana: **Joi-a** si **Dominec'a**; era candu va pretinde importantia materieloru, va esi de trei seu de patru ori in septemana.

Pretulu de prenumeratiune,
pentru Austria:
pe anu intregu 8 fl. v. a.
„ diumetate de anu 4 fl. v. a.
„ patrariu 2 fl. v. a.
pentru Romania si strainatate:
pe anu intregu 12 fl. v. a.
„ diumetate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespundinti ai nostri, si de a dreptulu la Redactiune **Stationgasse Nr. 1**, unde sunt a se adresa si corespundintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea seu speditur'a; câte vor fi nefrancata, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publicá.

Pentru **anunole** si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde câte 7 cr. de linia; repetirile se facu cu pretiu scadintu. Pretulu timbrului câte 50 cr. pentru una data se antecipa.

Pesta, in 30 noemvre 1872.

Cris'a deschisa in *Versalia*, cris'a deschisa in Buda-Pesta. In Francia cris'a — precum am aretatu in nrii precedenti — este intre *Thiers*, presedintele Republicei, si intre *monarhistii din adunarea nationala*; este crisa de *sistema*; s'a deschisu adaca pentru de a se alege definitivminte intre *Republica* si *Monarchia*, seu — cum dlu *Thiers* cuprinde lucrulu, — a se *stabilí si sistemá Republic'a*.

In Buda-Pesta cris'a — de o camdata este *numai ministeriale*. Ministrii de pan' acuma nu se mai potu sustiené la putere; au majoritatea in Dieta, dupa forma si numeru, dar acést'a facia de iritatie opiniunii publice in contra persóneloru, nu este in stare a-ii sustiené; — deci vorb'a e ca — cine se li urmedie? cari alte persóne de aceasi partita se primésca frenele guvernului din manele lor — *tabarite*, seu — *manjite*?!
In ambele privintie suntemu detori a ne ocupá la acestu locu despre combinatiunile, ce se manifesta in momentu.

Adunarea nationala din *Versalia*, este compusa din cele mai pestritie si diverginti elemente. Nu mai pucinu de cátu *optu diferite partite* pórtá ea in sinulu seu, si nrulu grupeloru, pre cátu este elu constatatu, aréta chiar, ca ea, precum a fostu in stare de a votá cele necesari pentru incheierea si regularea pacii cu nemtii, tocmai atátu de pucinu póte se fia ea calificata d'a *intemeá si regulá* definitivminte sistem'a politica a tieriei.

Dintre 750 de membri ai adunarei nationale franceze, purii legitimisti numera 70 de capete, drept'a moderata 95. Acestia toti, mai multu seu mai pucinu sunt pentru *Henricu alu V*. Vor adaca a-lu redicá pre acest'a de rege alu *Franciei*. *Diferinti'a* intre ei e, ca cei din urma s'ar invoí in casu de necesitate, a primí si pre unu *Orleanistu* de rege, numai se fia rege. — Vine apoi centrulu dreptei, cam de 160 de capete. Acestia sunt propriamente *Orleanistii*, dar asiá, in cátu primescu de o camdata si *Republic'a*. De aci se vede ca — *Orleanistii* dispunu in adunare de 255 de voturi, in sa ca — majoritatea lor nu tocmai este contraria absoluta a Republicei. — A patr'a grupa este a *Napoleonidiloru*, dar ea numera celu multu 30 de capete si in momentu — nu turbura ap'a.

Aceste patru grupe, fie-care cu program'a sa propria, sunt cari representa *Monarhismulu* in adunare si cari facu atát'a necasu guvernului lui *Thiers* si tieriei. Tóte impreuna se urca la cifr'a de 355 capete.
Acuma vine a *cinci-a grupa*, centrulu republicanu, *republicanii conservativi*, pre cari proprie se radima dlu *Thiers*; numera 170 — 180 de capete. A *siess'a grupa*, *republicanii puri seu radicali*, 110 capete. A *sieptea grupa* sunt *republicanii unionisti*, ai lui *Gambetta*, cari ocupa centrulu intre ambele nuanctie republicane si le impreuna óresi cum pre amendoue; — acesti-a numera pan' la 75 de capete. Asiá dara *republicanii* impreuna facu si si totu cam 355 de membri. Astliu se ecuilibrédia *monarhistii* cu *republicanii*!!
Urma in fine a *opt'a grupa*, de ómeni fora vr'o programa speciale fipta, in nru de 30—40. Acesti-a votédia de comunu dupa interesulu momentului. Pre acestia si pre o parte a *orleanistiloru*, acelei conduse de principiulu oportunitatei — a contatu dlu *Thiers*, candu a pasitu cu

mesagiulu si program'a sa nainta adunarei nationale.

Astádi-máne lumea va sci, căci decidera nu s'ar mai póte amená, cumca *Republic'a in Francia* — se va póte óre *sistemá si consolidá fora sguđuiri*? cum doresce dlu *Thiers* si dorescu toti *republicanii* din adunare si — de sicuru maioritatea precumpenitória a natiunii, — seu ca *monarhistii* vor reesi a turburá liniscea si ordinea si a aduce in periclu *progresulu*, ce de duoi ani, sub egid'a republicei, luá unu sboru atátu de imbucuratori!

Lumea amica *Franciei*, crede — pentru ca doresce, si spera, fiindu ca crede, cumca tendintiele nobile si patriotice ale *republicaniloru* vor fi in coronate de succesu; — ce si noi din inima dorimu! —

Revenindu acuma la a nóstra crisa ministeriale, avemu se spunemu, contragendu tóte diferite versiuni si faime, — pre scurtu urmatóriele:

Am disu in nrulu precedente, candu reportaramu despre impacatiunea de luni-a trecuta, ca — personele 'si potu iertá vatemáriele, dar ca — *ruptur'a* si *blamulu*, remanu *ceea-ce sunt*, si ori-ce cárpela póte se tiena — cum se dice, de joi pana mai apoi!

Asiá s'a intemplatu.
Tóte incercáriele, d'a acoperí bub'a deschisa a tieriei cu emplastrulu reconciliáriei intre partite, nu avura resultatu. Ministrii insisi semtira ca — nu mai potu remané — cu onóre, la o lalta, sub *Lónyay* la putere, si mai antaiu dlu *Kerkápolyi* de la finantie, carele mai de multu ambhá se parasésca nai'a ingaurita, dechiará definitivminte, cumca nici c'unu pretiu nu mai póte remané in *consortiu*. Dar *Lónyay* ca scléptiulu se tiena de putere si punea in lucrare tóte modlócele pentru d'a tienst si pre colegii sei in solidaritate. Nu-i succese in sa, căci ministrii toti i dechiarara resolutiunea lor, d'a-si depune portfóiele. Conte *Lónyay* — totu nu se descuragia; elu — pre cum se vorbesce in cercurile mai nalte, pana si in momentu lucra, ca — se se sustiena! Spre acestu scopu elu, prin organele sale, se lauda ca totu mai posiede *intréga increderea monarchului*; (— nota bene: prin care lauda nu pucinu compromite pre *Maiestate*!) d'alta parte elu chiar terorisédia prin unii orbi aderinti ai sei — pre biét'a partita deakista si chiar pre *Deák*, cerendu-i votu de incedere, pentru ca pre bas'a aceluia se se mai péta sustiené, promitiendu pana si unu nou programu cu unu nou ministeriu! Promisiunile si amagirile — 'si jóca rol'a lor in cea mai mare mesura.

Dar — dupa ale nóstre informatiuni, trud'a bietului conte ministru-presedinte a fostu in daru! Demisiunea a trebuitu s'o subscria cu ministeriulu intregu si — *mane se astépta* altisim'a decisiune, se astépta primirea demisiunei, si insarcinarea dlui *Szlávy* cu compunerea unui nou ministeriu, — unui ministeriu — dorere — ér *numai din partit'a deakistiloru*!

Pre cátu timpu partit'a deakista mai tiena la o lalta si formédia maioritatea, firesce dlu *Franciscu Deák* este consultatu despre tóte, si votulu lui trebue se fia datatoriu de mesura. Alt'a va fi, déca o data *MSa* va binevoí a luá in consideratiune modulu nemoralu si nelegalu, prin carele acést'a partita si-a cascigatu maioritatea la *alegeri*. Atunci — fora tóta indoiel'a noulu ministeriu va fi compusu fora privintia la partite, si a nume la par-

tit'a deakista, si — atunci firesce va trebuí se urme si dissolvarea Dietei de facia. Se dice ca si acést'a eventualitate ar fi standu in combinatiune, dar ca *MSa* ar tienst multu la form'a parlamentaria si de ocandata ar fi decisu a respectá maioritatea Dietei, alegendu totusi ómeni, a caroru onorabilitate se fia necontestabile. Se intempine in sa nespuse greutáti compunerea unui atare ministeriu nou, lipsindu barbatii de capacitate in partita. Astfelu este pozitivu, ca de ministru la finantie s'a luat in combinatiune dlu *Colomanu Széll*, unu barbatu teneru, cu multa sciintia si fórté activu, dar — carui lipsesce esperiinti'a necesarie si rutina mai nalta! Intocmai asiá se fia si cu persón'a luata in combinatiune pentru portfóiuu justitiei, scl.

Tóte acestea cauta se faca a sup'r'a nóstra impresiunea, ca ministeriulu la a carui nascere se lucra, va fi unulu de transitiune, unulu provisoriu, macar de nu i s'ar dá la botesu acestu nume.

MSa, dupa tóte câte ni se spunu, ar dori se salve si form'a si essinti'a: ér noi — tare ne tememu, ca prin acést'a va suferi éra — *moral'a* si *tier'a*. Dar — vom vedé. —

Pre langa aceste mari si grave cestiuni ale dilei, interesulu altora mai mici dispare — asiá dicendu. Amintimu totusi pre scurtu — din intru ca, *senatulu imperiale*, adaca parlamentulu *Cislaitaniei*, prin resolutiune imperiale este convocatu la siedintia ord. pre díu'a de 12 decemvre; mai de parte ca, acestu corpu legelativu in acést'a sesiune a sa, are se deslege o cestiune de importantia enorme pentru monarchia, cestiunea — *alegeriloru directe*, nu de nevoia, ca pana aci, ci *ordenarminte* pentru senatulu imperiale. Este acést'a o imitatiune a *Ungariei*; ea isbesce de mórté in autonomi'a tiereloru, dar — ea se privece de unic'a garantia a dualismului, si pentru aceea s'a adoptatu de ministeriulu *Cislaitanu* actuale, si cu incuviintiarea Imperatului se lucra a fi trecut prin parlamentu cu ori ce pretiu! —

Din strainatate amintimu, ca rescála in *Spania* urma a se sustiené; in unele partii ea lupta sub flamur'a lui *Don Carlos*, in altele sub a Republicei federale. Dar acést'a de feliu nu impedeca, ca guvernulu regelui *Amadeu*, mereu se buicine in lume, cumca ostirea sa de atátea si atátea ori ii-au invinsu si nemicitu pre rescolati! —

Camer'a Romaniei mercuri'a trecuta si-a deschisu siedintiele ordinare in Bucuresci; — sperámu ca in nrulu viitoriu vor fi in stare a reportá despre mesagiulu domnescu si despre activitatea ce o astépta. Căci incurcaturele in acea patria romana inca sunt colosali. —

O vorba ou liberalii magiari.

III. Imbuldiél'a materieloru de la ordinea dilei — ne-a facutu a intrerumpe discutiunea ce incepuseramu sub acestu titlu, macar ca — suntemu departe d'a o fi inchiatu.

Program'a nóstra este, a aretá romanului adevérulu, a-i aprinde o lumina chiara si limpede, pentru ca se-si cunósca imprejuráriele si pre amici si inamici, — apoi macar cátu se-lu dóra, si macar cátu invetiátulu d. *Baritiu* se dica ca — *dámu cu bal'a in balta*.

Destulu a jacutu pana acuma de secli poporulu romanu intru intunerecu si in umbr'a mortii, leganatu si narcotizat — pe intrecute — de ai sei si de straini!

Apoi mai pucinu de cátu ori-cine altulu am poté suferi se ne insiele si pórté de nasu — domni magiari, si dintre ei si mai pucinu — *partit'a ce se numesce liberala si democratica la ei*.

Diosu masc'a! — dicemu vamesiloru si fariseiloru, de a casa si din strainatate.

Acestea premitiendu, mergemu ér la „Hon,” la acestu iesuitu, dulce si veninosu!

In nrulu 264 din 15 noemvre elu publica unu articlu de fondu, subsemnatu „*P. Szatmáry K.*” si intitulatu: „*Statulu si scótele*,” alu carui cuprinsu — atátu de infamú isbesce in noi, in cátu am comite o crima a nu-lu aretá publicului nostru si a nu-lu inferá asiá precum merita elu.

Ministeriulu instructiunei publice, dandu de curendu la lumina unu reportu alu seu despre starea instructiunei, a adausu o charta a tieriei, carea prin diversitatea coloritulu aréta in diferitele partii seu tienuturi, diferitulu gradu de cultura, dupa procentele filoru poporului ce ambla la scóla. Pre unde scótele sunt mai pucinu cercetate, acolo intunecimea e mai grósa!

Deci impresiunea, ce a facutu a sup'r'a domnulu *Szatmáry* — negrulu celu multu, nóptea cea intunecésca ce acopere unele partii ale tieriei in modu batetoriu la ochi, — acést'a este motivulu pretinsu, pentru carele densulu vine ase espectorá in contra nationalitatiloru, mai aprópe in contra romaniloru, acusandu si condemnandu greu — pre bietele sacrifici'a, in locu de pre autorii lor.

Dlu magiaru liberalu — suspina cu amaru, ca ai la noi legeletiunea si administratiunea nici pre langa cea mai *buna vointia*, nu póte se promovede — dupa cum ar dori — cultur'a, dandu pretotindená de mari pedece.

„Déca in vre o parte legeletatiunei si administratiunei i-a succesu a resbí nepasarea, apoi de o data se pomenesce ca stupiditatea i se arunca in drumu; ér déca pre acést'a incepe a o alungá, apoi de o data se vede in facia cu scrupulii si bánuelele nationali seu confesionali, adese ori derivate nu tocmai din isvoru curatu!”

Adaca — dd. magiari — tóte facu pentru de a *latá cultur'a* intre popóra, in sa nu potu se resbésca — de netrebniel'a popóraloru — firesce a celoru *ne-magiare*, si-a conducetóriloru lor!

„Nóptea cea négra, cea intunecósca, este mai *infricosiata* in partile despre *Oriente*, unde nuori incarcati de periclu, acoperu orizontele.”

„Privindu cine-va acést'a numai pe de a sup'r'a, va crede ca este numai o coloratura grósa; cine in sa cunósce imprejuráriele, pré bine scie, ca aceste colorii sunt fórté complicate!” Comitatele *Huniadu*, *Zarandu*, *Solnoculu-de-mediu*, *Aradu*, *Carasiu*, *Alba-de-diosu*, scauntulu *Orestiei* si districtulu *Chékindei* — sunt cele notate cu cea mai intunecata colóre; si — intr'adeveru, acést'a sunt *petele cele negre si intr'alta privintia*, cari impedeca in florire a *Ungariei* si *consolidarea statulu ungurescu*!”

Si — liberalulu nostru magiaru nu pregeta a afirmá ca atunci candu acele partii, in privintia culturiei vor fi asemea colorate cu cele lalte, — atunci vor fi incetatu pre pamentulu santului *Stefanu* si *alte lupte nefaste*! Invederatu *luptele nationali*.

„Dupa-ce *progresulu* in cultura este *viétia*, *stagnarea* in cultura este *mórté*: déca nationalitatea magiara n'ar avé

alta tendință, de cătu egemonia, domnia națională. — ea n'ar avé, de cătu sè-ii lasa pre faptorii ce au produsu acele pete negre, sè-ii lasa sè pasiésca mai de parte pre aceasi cale!¹⁴

Dar Ungaria doresce a fi mama comuna a tuturor, ea de o potri va — vré sè-sîmpartiésca radiele luminei peste cei buni si peste cei rei; — — — si asia ea va pretinde de la toti — *tôte*, căte se receru dupa gradulu de astadi alu culturei si sciintiei, si prin administratiunea sa va controlá, ca cea-ce pretinde, sè se sî implinésca; legea sè nu remana litera mórtá!¹⁴

Intentiunile. asecura „Hon“ nu mergu in contra natiunalitatiloru sèu a confesiuniloru; din contra, dd. magiari sunt gat'a a dá din vister'a tieriei chíar ajutórie pentru cultura; nu vor suferi in sa, ca tenerimea sè se crésca in contra statului magiaru!

Acest'a este cursulu ideiloru acestui d. liberalu magiaru, carele — la parere — atát'a se intereséda de cultur'a tuturor! Acést'a este vócea ce meru o audim resunandu in lume din taber'a domniloru stepanitori ai nostri.

Si acuma sè vedemu: ce este propri'a insemnatate? — ce este adeverulu positivu in lucru? — ce póte si trebue sè fia scopulu acestei manifestatiuni magiare din taber'a liberaliloru?

Natiunalitatiloru si mai vertosu romaniloru natiionali se face greu cumpeñtóri'a imputatiune si acusare cá, au causatu si sustienu — *négr'a orbta, tristulu statu de necultura a poporului*, si cá — *pre acésta necultura si orbta 'si basé-dia agitatiunile loru natiionali, in contra statului magiaru!*

Acest'a este sembrerele adeveratu alu manifestatiunei si atacului. Si pentru ca acésta grea imputatiune sè fia posibilé, sè aibe umbr'a de indreptatire, s'a luat chart'a culturale, elaborata de ministeriu, si s'a aretatu cu degetulu spre pãrtile de la Muresiu, in drépt'a si in stang'a, in susu si in diosu, si s'a disu: „*éta acè e reulu, acè sunt nuorii cei mai negri; in-tru acesti nuori intunecosii sunt ascunsi dusimani de mórté ai nostri, — ei sunt cari au produsu si cari sustienu nuorii intunereculu, cáci acest'a este elementulu loru!*“

Punemu intrebare lui „Hon“ si dlui Szathmáry din „Hon“, si partitei loru intregé: *Nu este asiá? Nu acest'a este spiritulu articlului mai sus comunicatu??*

Ei bine, si acum sè Vi spunemu adeverulu si positivulu in cauza.

Mai antaiu de tóte, partile citate de dlui Szathmáry — din punctulu de vedere alu invetiamentulu popularu, nu sunt mai negre, ba inca sunt multu mai pucinu negre de cătu — altele multe, a nume de cătu *partile slovace* din Ungaria de susu si chiar de cătu *partile Secuimeii*.

Si — de ce acelea nu se amintescu? Éca de ce: pentru cá in acelea *instruc-tiunea nu este in man'a romaniloru* si respective a *serbiloru*, ci in a *magiariloru* si resp. a *magiaroniloru*.

Pentru cá dara acolo acestu terenu dejá este ocupatu pentru scopurile domniloru magiari, ér la Muresiu, si a nume la romanu si serbi, are trebuintia sè fia ocupatu!

Dovéda sunt amenitiarile ce se facu.

Dar — scopulu pentru carele domnii vor a ni luá instructiunea poporului din mani, dupa cum ni spunu liberalii magiari — este, *cultur'a si lumina*; si — déca este asiá, si déca no acestea in-tr'adeveru le-am negritu, precum suntemu acusat, apoi ocuparea este — fora tóta indoiéla — deplinu indreptatita.

Da; concedemu; numai domnii magiari — nu ni pasa, liberalii sèu reactiunarii, sè ni arete in totu amplulu cuprinsu alu patriei magiare — unu punctu, unde ei a medilocitu sèu naintatu *cultur'a nemagiara*, unde ei, din banii tieriei, de cari ei dispunu, *au redicatu scóle si totu felulu de institute de cultura in limbele nemagiare, pentru popórale nemagiare*.

Ce in sa scimu noi? Ce este adeverulu positivu in acésta privintia?

Este cá: starea scóleloru si culturei nóstre de astadi, ori cătu este ea de remasa indereptu, *nu este resultatulu activitati si influintiei nóstre*, ci — tocmai alu loru. Ei, domnii stepanitori, au dispusu pan' la 1849, in modu absolutu de cultur'a si lumina poporulu nostru; — de la 1850 pan' la 1860 causele invetiamentulu s'au dresu din Viena, si dupa sufletu cauta sè marturisimu, cá tocmai pre acelu timpu ele incepusera a face progresu. De atunci in cóci ele ér au de-venitu in manele stepanirei magiare si — intunereculu, nótea grósa, ér si-a intinsu aripele peste scólele nóstre! De la 1869 incóci pe temeulu autonomiei nóstre bisericesci, se dice cá scólele nóstre sunt sub conducerea nóstra: ei dar: *essecutiva n'avemu*; poterea essecutiva a domniloru magiari stepanitori nu ni dá nici cea mai pucina spriginire, ba inca lucra a dese ori de a dreptulu in contra nóstra; statulu, legelatiunea magiara — nu numai cá nu ni-a datu nici unu cruceriu ajutoriu, ci inca prin legea ce a creatu despre invetiamentulu poporalu, ne-a pusu in-tr'unu veritabilu statu de asiediu, si ne-a incurcatu, de — numai bunulu Ddiu ni scie de capu!

Si-apoi in trei ani de dile, intre ast-feliu de imprejurári dusimane — sè fimu facutu noi, ca sè dispara intunereculu?! Ar fi trebuitu sè fimu — facetori de minuni.

Dar noi — totu am facutu ceva, éca ce: *am demascatu pre blastematii contrari ai luminei, pre barbarii secululu, pre iesutii si fanfaronii politici, pre liberalii — numai din gura; am desvalitu si iluminatu situatiunea*. Si — acést'a e caus'a necasului loru pre noi; acésta e caus'a, pentru carea acuma lupulu din délu dice mnielulu din vale: „*mei, ce-mi tulburi ap'a*“ — „*Dar cum sè ti-o tulburu*“, respunde mnielulu, „*candu ea de la tine din délu, curge la mine in vale!*“

Ce-i pasa in sa lupulu de nimicitoriu adeveru! Elu vré sè pape pre mnielu si — cauta nodu in papura, atri-buindu-i — cu botu nerusinat de lupu, chiar ale sale crude pecate!

Dlu Szathmáry are cutesarea d'a dice cá statulu magiaru este gat'a a dá *ajutoriu materialu pentru naintarea culturei poporului*. Ce ironia! Candu noi de repetite ori am cerutu de la Diet'a loru ast-feliu de ajutoriu, am cerutu rogandu-ii si conjurandu-ii cu inima lacrimanda, si candu dupa aceea, aretandu-li nespusa nóstra lipsa, am pretinsu cu agerime si ii-am facutu respunabili — pentru numele patriei, in-tru interesulu comunu, — *nici unulu*, dar nici unulu dintre liberali nu s'a sculatu sè ne spriginésca!

Alt'a deci este, ce atientescu si liberalii, ca si reactiunarii magiari, alt'a — *nu cultur'a poporului este ce ii dóre pre ei*; pre ei ii dóre cáci incepu a se teme, cumca prin tenacitatea nóstra romana — totu vom ajunge a li *paralisá planurile de nimicire materiale si spirituale a nóstra, ce ei si-au facutu*.

Nu de aceea vreu dd. magiari sè ni iee scólele si instructiunea poporului din mana, ca ei sè faca pre acestu terenu mai multu; cáci déca ar fi vrutu ei acést'a, déca candu-va li-ar fi jacutu acést'a la inima, — nici candu nime nu ii-ar fi impede-catu a sî implini, ba cu braciare deschise si cu cea mai mare multumire ii-ar fi im-tempinatu totu sufletulu de crestinu; — nu, ci tocmai contrariulu, pre cum aréta totu trecutulu si presintele: ei prin eschiderea influintiei nóstre din scólele poporului — vor se se asecure pentru totu de un'a despre orbta poporului, carea este — nu elementulu si bas'a agitatie-nei nóstre natiunale, cáci agitatiunile nóstre sunt luminarea poporului, — ci a *egemoniei, a stepanirei magiare eschisive*.

Dupa datele si faptele positive, ne-negabili, acést'a este adeverulu. —

Diet'a Ungariei.

Pesta, in 29 nov.

In camer'a deputatiloru, de patru dile se desbate proieptulu de lege pentru organisarea si resp. impreunarea Capitaleloru Buda-Pesta — unu

obieptu pentru publiculu romanu fora nici unu interesu si importantia. Nici discussiunea in sine nu ofere nimicu nou si de interesu, pentru cá tóte argumentele ce se aducu pentru si contra sistemei virile, sunt totu acelea cu cari se mesurau acú aprópe trei ani ambele partide la desbaterea legii municipale.

Opositiunea nici nu combate tóte punctele din proieptulu de lege, pe cari ea — din principiu ar trebui sè le combata, pentru cá — precum dise C. Tisza — dupa ce respectivele dispusetiuni s'au validatu in cele lalte municipia, Capitalei nu vre se dee privilegia.

Uniculu oratore ce a atrasu atentiunea a supراسي este dlui P. Hoffmann (din drépt'a) carele érási si-a aprinsu paie 'n capu prin opunerea sa contra voturilor virile. Diaristic'a guvernamentale mi ti-lu dascalesce pre dlu profesoru de universitate pentru cá outésa a grai contra guvernului care l'a facutu ablegatu. Ei dar dlu profesoru de dreptulu romanu vre sè tréca de liberalu si de nedependinte celu pucinu o data in trei ani de dile, radimandu-se in sa pre autoritatea strabuniloru Romani cari n'au favoritu si n'au privilegiatu averea cetatiénului.

Dlu J. Schwarcz, (pana catra finea sesiunii trecute, Kosuthianu, éra d'atunci — „Reformistu“, adeca guvernamentulu in cestiunile principiali), acél'a carele la desbaterea legii municipale cu atát'a zelú si focu respinse in-troducerea voturilor virile si condamná tóta institutiunea loru, ieri vorbi in favórea plutocra-tiei si votá pentru primirea sistemei virile in administratiunea Capitalei. Dieu iute si-a schimbatu vederile!

Caracteristicu in momentulu crisei.

In confusiunea cea mare, ce ii-a cuprinsu si-ii imple astadi de ingrigiri pre dd. stepanitori magiari — cu tóta bagagi'a loru diaristica, guvernamentale si opositiunale, mai caracteristicu este, cá ei insisi vinu si ventura érási caus'a natiunalitatiloru nemagiare, si „Ungar. Lloyd“ buna óra in fruntea nrului seu de ieri, in-tr'unu articlu fórté bine scrisu, de si cu multa reserva si moderatiune, merge pana a pronun-cié cá, radecin'a reului, séu chiar a tuturor reledoru de cari si pentru cari patimesce patria, este *ne'ndestularea natiunalitatiloru*, carea are temeiu pré multu in portarea facia de natiunal-itati si de interesele loru — atátu a guvernui-lui, cátu si a legelatiunei si administratiunei — de susu pana diosu.

Altfeliu suna vócea opositiuniloru. Acésti-a tocmai invinovatiésco pre guvernulu de astadi, cá a sacrificatu natiunalitatiloru intere-sele patriei magiare! — Unu ce mai absurdu si mai ne'ntemeiatu n'am mai pomenitu!

„Ellenör“ de ieri scie sè seria o lung'a litania despre aceea, cum dlu Lónyay, pactandu cu *croatii, romanii, slovacii, sasi*, — a facutu concesiuni nepermisibil: si a causatu mare dauna statului! — si acést'a numai in-tru inter-esulu partitei sale, pre carea a intarit'o pro-contr'a tieriei.

Ací se face amintire si de romanii ardeleni, cari pentru promisiunea lui Lónyay cá li va permite tienerea unui congresu, *au remasu intepeniti in passivitate!* Noi din parte-ni nu-mai atát'a concedemu, cá *croatii prin garantiele ce si-au sciutu cascigá; asemenea si sasi prin spriginulu ce li s'a datu de mana lunga*, — au ajunsu a ocupá o pusetiune óresi-care, destulu de favorabile in lupt'a loru natiunale contra magiarismului; — éra cá romanii si slovacii ar fi si ei — *nu „paculitii“, ci „pacalitorii“* dlui c. Lónyay, acést'a negámu absolutu, si — interpretárele liberaliloru ni sunt o dovéda mai multu, cá acesti ómeni intrecu in fari-seismu — pre fratii loru cei pana acum la potere. —

Luámu la acestu locu spre sciintia si manifestatiunile in acéstasi materia din „Magy. Politika“ si din „Egyházi Közlöny“, „M. Pol.“ ni spune cá in Ardélu tare se lucra pentru unu *congresu natiunale alu Romaniloru* si cá contele Lónyay a incuragiatu acésta pornire, carea in sa nu póte avé resultatulu bunu nici pentru statu, nici pentru societate si bisericá. Totu acést'a explica mai de aprópe „Egyh. Közl.“ carele é táre in nume de reu dlui Lónyay, cá a menagiatu pre romanu; cháoi — dupa „Egyh. K.“ nu póte sè sufera indoiéla, cumca la acelu congresu vor precumpeni aderintii — „ultra-natiunali ai bisericeii ortodoxe“ si cá ei vor trage cu sino si pre romanii catolici, inca si confesiunalminte!¹⁴ Lauda deci pre metropolitulu Vancea, „carele s'e truditú a impedeá tienerea congresului.“

Congresulu romanu, dupa acésta fóia, cá rendu tardiu va trebui sè se tiena; cáci este unu postulatu alu logiceii aspiratiuniloru natiunali. Dar de aceea — *asia cá ar trebui prevenite pericolele invescute cu atare congresu, ce s'ar poté prin regularea autonomiei bisericeii catolice*, prin care regulare ar urmá *alipirea romaniloru catolici catra acea bisericá*, pureria din totu sufletulu magiara, si asia ar scapá de sub influintia bisericeii ortodoxe!

Cine va ceti aceste badaranii, in data va eunósce cá — de ce viséda, ce ii dóre pre ul-tramontanii magiari. Vremu sè dicemu cá — iesutii si in taber'a dreptei si a stangei magiare sunt in fóre. —

Pesta, in 28 noevmre 1872.

Ér venimu a luá notitia despre enuncia-tulu unui diariu, in celu mai mare gradu guvernamentalu si magiaronu — *in privintia culturei si civilizatiunei magiare*.

„P. Lloyd“ de ieri in fruntea sa consta cá, Ungariei si specialu natiunei magiare i lipsescu conditiunile principali de civilizatiune, i lipsescu *codiei regul itorú de dreptulu privatu!*

„Indesiertu — de repetite ori a fostu convocata legelatiunea, sè tiena pasu cu civilizatiunea; unulu dintre cei mai emininti barbati de statu ai nostri a contestatu aceste ginti *indreptatirea d'a esiste*, déca nu va fi in stare a tiené séma de recerintiele spiritului timpului, carele neimpedecaveru merge nainte. Dar domnii uitá cá, fora o justitia regulata *nu existe adeverata civilizatiune*, si cá prim'a conditiune a unei stári regulate de dreptu, — este: *statofirea prin lege a referintieloru de dreptu, definirea precisa si speciale de dreptu si nedreptu.*“

In-tr'adeveru, precum in acésta fóia de atá-tea ori s'a aretatu cu date positive, la noi in Ungaria si Transilvania, — catra aceea cá in inim'a rasei asiaticé *lipsescu semtiulu de dreptu*, de unde reprezentantii ei pururia si in-tru tóte sunt condusi *numai de interesulu loru propriu*, pe care-lu baséda *numai pe dreptulu istoricu, adeca pe cucerirea cu fortii brutá si cu insulatiunea*, — catra aceea lipsescu si conceptele, adeca *pricepera de dreptu si dreptate*, de unde nici nu se adopera nimenia a le definí si precisá, par' cá instinctualminte s'ar teme, cá prin atare precisare, domniloru stepanitori si rasei loru li se va margini libertatea d'a dispune de drepturile si proprietatea morale si materiale a altora — dupa placerea si interesulu loru! De aci par' cá se invederéda destulu de bine, cá *acésta rasa in Europa, in timpulu luminei si culturei — nu se va poté sustiené*; si totu de aci se aplica, din ce cauza dd. nostri magiari si cei din drépt'a si cei din stang'a, tindu sistematicaminte a *misticá ideile de dreptu* si a impedeá cultur'a popóraloru vecine nemagiare, pentru ca sè nu pricepa acésta misticare.

Dar pana candu va fi acést'a cu potintia?!

Nimeru ca romanului nu póte sè-i para reu, cá este asiá; dar nime altulu érási ca romanulu *are interesulu si detorint'a d'a constatá acést'a si d'a se ingrigi de timpuriu, de altu elementu, alte combinatiuni, prin cari sè-si salve si acutésca, sè-si asecure cultur'a, viitorulu*, déca o data natiunea magiara, dupa trecutulu si presintele ei, dupa firea ei, nu are semtiu de dreptu si dreptate, si — nu se dovedesco calificata d'a atrage prin iubire, ci numai d'a supune, dripi in picióra si rimici essistintia natiunale a ginteii romane din Oriente.

Acést'a dupa noi, domniloru magiari trebue spusu — astadi, in ór'a suprema, de a dreptulu in facia, la tóta ocasiunea cá sè scia, cumca cu mintiun'a nu mai merge; *Oltonii si Besanii* — nu-i mai ajuta, ci tocmai *ii despóia si de celu din urma restu de incredere si simpatia la poporulu romanu*.

O tíera, unde o clasa ingamfata si stricata atát'a timpu pórtá carm'a si dispune de medilócele si sortile popóraloru, fora sè fia ajunsu mácar a *defini si statort prin lege ideii de dreptulu* si a regulá *justitiu*, — este o tíera condamnata la perire, o naia care meru se cufunda.

Compatimimu pre toti, cáti nu vor sè véda si sè pricepa acést'a, sciindu cá orbta li vine din lipsa de semtiu morale si de respectu si consideratiune catra destinele mai nalte alo ómenimeii. —

Viena, in 27 noevmre 1872.

(Subventiuni teatreloru magiare din list'a civile.) Este lucru vechiu, cá dd. stepanitori ai tieriei, neindestulindu-se cu miile ce — sub masc'a de subventiune pentru *conservatoriulu tieriei*, firesce totu in manele loru si pentru sco-

purile lor speciali — votădia din pung'a tie-
rei si apoi deriva colo la teatrele lor magiare
din Buda-Pesta, au mai facutu si pre MSA se
dee pre fie care anu câte 60,000 fl. din list'a sa
civile totu pentru teatralu magiaru. Acuma foile
domnilor stepanitori vinu a ni spune, că —
de mai multi ani, si pentru teatralu magiaru din
Clusiu se dau din list'a civile câte 15,000 fl!
— Acest'a e celu mai uritu si nedennu abusu
ce domni de la potere facu de influinti'a lor
la curtea imperiale; pentru că prin acest'a ei
punu pre MSA, dlu si parintele tieriloru si po-
póraloru, in cea mai falsa si condamnabile lu-
mina naintea popóraloru facendu-lu s'e apara
nedreptu, partialu, — luandu din pung'a uno-
ra, pentru de a dá celora lalti, si a nume
chiar celor mai avuti, cari si asiá au tóte fa-
vorurile stepanirei in mana! — Se scie, că —
acum siesse ani, candu sistem'a absoluta s'a
schimbatu in constitutionalismulu minciinosu de
astadi, list'a civile prin insasi decretarea MSale
a fostu scadiuta pana la *siesse milidne* si câte-
va sute de mii; domni magiari, pseudo-consti-
tutiunali apoi si aliatii loru centralisti, aseme-
na egemoni, de din colo de Laita, sub diferite pre-
teste, pre cum se vede — false, meru au ur-
catu list'a civile la 9,300.000 fl. in argintu! Ei
pretestau marile lipse ale monarchului si curtii
sale, pre candu moreu ésa la lumina, că ei iéu
cu ambele mani din acea lada — pentru scopu-
rile loru natiunali separate. Acest'a face in
omulu nepreocupatu impresiunea de *inviolatiune*
a celor'a lalte popóra si compromitu sufletulu
sublimu alu Maiestatei! Noi si de aci, si la
acésta ocaziune constatámu, că acestoru ómeni
si domni nime si nemic'a nu li e santu! Ape-
lámu la santieni'a si dreptatea Imperatului!! —
Noi romanii, *trei milidne*, nici cátu e negru sub
ughia nu suntemu mai pucinu credintiosi pa-
tricii si monarchiei, noi contribuimú intocmai
ca si magiarii pentru tóte trebuintiele publice,
noi din vietii'a publica n'avemu natiunalminte
nici o parte si materialminte abiá s'afirmaturele
ce din gratia ni arunca domni magiari, pusi in
fruntea mesei; — noi n'avemu nici unu teatru
nici umbra de teatru, nici aristocratia si plu-
tocratia carea ar fi in stare s'e ni infintiedie
unulu macar: si cu tóte acestea nóa nu ni s'e
dá nici din bugetu, nici din list'a civile — unu
cruceri macar pentru acestu scopu. Déca unu
scopu este demnu, este bunu si folositoru pentru
natiunea magiara, astfelu, in cátu pana si list'a
civile a Imperatului s'e-lu spriginésca desclinitu
si regulatu, atunci acelu scopu pentru cele lalte
natiuni ale patriei nu póte s'e fia mai pucinu
demnu si bunu, si pre cátu elu este mai greu de
ajunsu, merita indoita, séu chiar *indiecita sprig-
inire din partea Domnului si parintelui tie-
loru si popóraloru*. Denegarea acestui spriginu
si spriginirea numai a unei natiuni, este unu
abusu, o nedreptate, o vatemare, pentru carea
consiliarii Domnitorului ar fi s'e fia respundie-
toriu cu capulu!

Din tóte noi vedemu, că domnilor ma-
giari de susu — nemic'a nu li e santu — afora
de interesulu loru particulariu, pentru carele
espunu si compromitu pana si Maiestatea! —

Sub *Póla Carpatiloru*, in noevmre 1872.

(La cestiunea de emancipare a scólorulu
si investitoriloru.) Din mai multe párti s'au
auditu voci in acésta cauza urgente a timpului,
— tóte sunandu si resonandu pentru emanci-
pare; insa cu idei diferite, unele dezvoltate,
alte numai indegetate. Unii pretindeau ca vv.
consistoria prin decisiuni s'e cercusoria starea
scólorulu si drepturile si detorintiele investia-
toriloru. Eu — dupa a mea parere individuala
— asi fi contra prescrieriloru de susu, căci ele
sunt restringeri, apoi eu me tienu de princi-
piulu că *numai omulu liberu póte s'e cugete si
s'e luere liberu, prin urmare s'e s'e crésca ómeni
liberi*.

Si — cum óre se póte inchipuá investia-
toriu liberu, déca ar fi incatenatu prin pres-
cripte mai nalte?! Au fire-ar eu potintia, s'e
compuna vv. Consistoria astfelu de norme,
cari s'e nu dee ansa la multe splicári sinistre
din partea unora? Au dóra n'ar fi mai mari
pedeci si frecári atunci? — Eu credu, că a-
vemu destulu „Statutul organicu“ si cu „orga-
nizatiunea prov.“ Investitoriu indemanatecu
si moralu, póte s'e se póte — si fora multe
norme prescrie astfelu, in cátu s'e fia placutu
atátu superioritáti, cátu si popóralu.

Parol'a suna: „S'e ne emancipámu!“ V.
Consistoriu din Aradu in cátu-va a tienu contu
de acest'a, dandu libertate corpulu investia-
tescu la conferintie, a-si alege insusi pre pre-

side si pre notari, ma nici comisari n'a numitu
la aceste conferintie. Acest'a fórte bine a nime-
ritu; căci bine vedemu, cum investitorii din
dieces'a Caransebesului se vaiera pentru totu
feliulu de prescrie si se plangu contra acelu
comisari pe cari ii denumesce consistoriu,
precum si in contra restringeriloru ce li se facu
la conferintie. Si cu totu dreptulu; pentru că
nu se potrivece de feliu, a tractá pre barbati
scólei — ca pre nisce scolari minoreni; li de
róga demantatei si vediei loru. Inse ce vor dice
colegii investitori despre emancipare, candu
vor ceti in „Albina“ nr. 78 a. c. protocolulu
conferintiei investitoaresei de estu timpu din
Pancota, unde dlu insp. cerc. de scóle I. Arde-
leanu, cu poterea sa oficiale — fora impoter-
nicire de unde-va, impuse investitoriloru unu
comisariu? Si — dóra investitorii au protes-
tatu? Dóme feresece! Nu e aci vorb'a de per-
sóna, nu potomu s'e avemu nemic'a contra per-
sónei denumite, oi cá — óre la ce a fostu de
lipsa acelu comisariu? Dóra s'e supravegheze
ordinea? Au nu e si presidele pentru aceea?
Si déca a fostu de lipsa in Pancota, cum au
potutu fi alte conferintie fora comisariu?! Aci
credu că investitorii — d'impreuna cu comisa-
riulu denumitu — trebuiá s'e protesteze; căci
investitorimea prin actulu acest'a s'a pusu ea
insasi sub tutela, — atunci candu lupt'a este
apriga pentru soaparea de tutela.

Dar lasandu acestea la o parte, eu am s'e
dicu unele desclinitu despre emanciparea inve-
stitoriloru.

In mai multe societáti au avutu bucuri'a
a audí d'iscusiuni despre sórtea scólei si a inve-
stitorime, specialu despre emancipare. Cugeta-
ndu eu la parerile audite si combinandu-le,
am dedusu că: *Déca investitorii ar fi mai bine
provediuti cu cele necesari materialminte, atunci
cu de a buna séma s'ar interesá mai multu de
sant'a loru chiamare, de scóla si investimentu,
si prin urmare toti investitorii s'ar silí din
tóte poterile a se perfectiund si spiritualminte
totu mai multu; astfelu cum sunt acuma in-
sa, ei sunt siliti prin alte ocupatiuni laterali a-si
câscigá cele debuintiose spre sustinerea vietii
si familie.*

Aci este propriamente temeulu emanci-
parei.

Atunci, si numai s'ar vedé că nu e
de lipsa a decretá emancipare, căci fiindu inve-
stitorii in stare buna, si avendu sciintiele neces-
sari, emanciparea ar fi in fapta!

Dar si pan' a ajunge acelu timpu doritu
de toti amicii investimentulu, dau tratoru in-
vetitori acelu sfatu: ca investitorii cu totii si
unulu câte unulu, impreuna si fie-care pentru
sine, s'e se silésca totu mai multu a naintá in
moralitate si in sciintie; căci numai atunci se
póte contá siguru la respectulu tuturoru, fora
de care inzedaru s'ar prescrie ori câte reguli
despre emancipare! — Tinerulu.

Oravitia, in 22 nov. n:

(„Fericé de omulu ce nu ambla iu consi-
liulu neleguítiloru, si nu siéde cu peccatosii si
calumniatorii. Ps. I.) Ocupatiunile chiamári si
ticalós'a stare materiale, nu-mi permitu, ca s'e
facu mai a desea caletorii; in decursulu ace-
storu trei septemari din urma insa oferindu-
mi-se ocaziune, facui excursiuni prin comunele
invecinate si ori cu cine am vobitu dintre cei-
ce ceteseu gazete séu stau in coatingere cu
carturarii, toti, pana si cei mai inversunati con-
trari ai fiului popóralu, celui atátu de reso-
lutu si constante in lupt'a natiunale, si-au sprima-
tu indignatiunea pentru miserabilulu pam-
fletu, ce famosulu secretariu consistoriale din
Caransebesiu, publicá mai de curendu in „Fe-
deratiunea.“

Nu sciu — din próst'a ambitiune de a
deveni o celebritate erostratica, atacandu pre
celu mai pucinu atacabilu, ori din indemnulu
d'a se spelá pre sine de peccate si d'a se reco-
mendá stepaniloru dilei — prin mintiuni si mi-
stificatiuni, si d'a a, érá cu o cale pre celu —
dupa faptele sale ne mai aperiabilu si inca pre
acei protopopi si diecesi, cari si aci tácsédia
ca speculantii etatiunile parochiali si investia-
toresci, — a scrisu séu mai dreptu dicendu — a
mangitu acelu pamfletu, totu atát'a; destulu că
dlu Vartolomeiu a desteptatu contra sa in tóte
inimele de omenia din acestu prejuru, totu des-
pretiulu ce i se cuvine si toti afla cu cale că —
nu-lu tienti demnu, d'a-i respunde macar unu
eventu. *)

*) Oho! Asiá nu ne-am tocmitu. Noi vremu s'e-ii
lasámu pre dragutii de ei, stepanii de la Caransebesiu,
s'e se convinga că — aperearea si ataculu loru prostu, in
contra nóstra, nu li folosesece chiar nemic'a; nime nu li

Jesuitii, de candu sunt ei, peccatele si
spurcatele loru insusiri le atribuescu altor'a;
apoi biseric'a nóstra inca are intre servitorii
sei — unii iesuiti, in fruntea caror'a Vartolo-
meiu stralucesce ca din culme. Mincinosi si in-
triganti cum sunt, nu se rusina — pentru că
nu au sentiu de rusine — a stigmatísá pre altii
de minciinosi si intriganti.

Astfelu dlu Vartolomeiu in pamfletulu seu
dice că corespundintiele din „Albina“ contra
abusuriloru de oficiu ce se facu de catra orga-
nele consistoriului si de catra unii dd. protopopi,
sunt fabricatele proprie ale Redactorului, a nume
ale dlui Babesiu.

Nici competente nu me sentu, nici debi-
lulu meu condeiu nu-mi prestá servitiale neces-
sarie pentru a polemísá cu unu iesuitu; in in-
teresulu adevéru si alu dreptáti insa intrebá
pre dlu Vartolomeiu:

Óre este séu nu adevératu, că G. S. din
comun'a Rachit. a datu, a fostu silitu s'e dee
famosulu protopopu Josca din Jamu 100 fl.
pentru statiunea din numit'a comuna la clas'a
II? — si este óre adevératu séu numai nascoci-
re, că — totu acelu nefericitu G. S. a datu
érasu protopopulu Josca inca 100 fl. pentru
statiunea din Vr.?

Mai departe, Te rogu, pré cuernice se-
cretariu alu peccatorulu si intrigatorulu, Te rogu
s'e puni man'a la peptu si s'e jori pre onóre-ti,
déca mai si vr'unu pioutiu, si pre Ddieulu a
totu scitoriu, daca mai credi in elu, că — nu
este adevératu cumca Ja. S. din R. a platitu in
duoi ani câte 50 fl. pentru nepotulu seu J. J.
pentru ca s'e-i se indrepte calculii?

In fine: Este, ori nu adevératu că, sta-
tiunea investitorésca din C. . . a fostu ani de
dile vacanta si totusi concursu nu s'a publicatu?

Te intrebú, cuernice secretariu, óre si
acestea sunt nu mai nascociri de ale lui Ba-
besiu si d'ale aderintiloru sei?

Acestea sunt fapte necontestabili si ca-
racteristice pentru decadint'a morale a supe-
rioritáti bisericesci din Caransebesiu, in nu-
mele cáreia unii protopopi la implinirea stati-
niloru vacante — comitu Simonta, dicendu
concurrentiloru că banii ii impartu cu epis-
copulu!

Dar despre juramentele pre crucea de pre-
peptu si-apoi neimplinirea loru — nu sciti
dvóstre că tóta lumea vorbesce si se scandali-
sédia?!

Dar — nu sciti voi că sunt ómeni cari
aduna date despre foradelegile vóstre cu gra-
mad'a si nu le comunica lui Babesiu, căci —
dicu ei, Babesiu este pré plecatu a astupá scan-
dalele si a iertá blastematiloru. Si ticalosulu de
elu, secretariu si faptoru principalu, in locu s'e-si
presere conusia pre capu si s'e-si marturisésca
peccatele si s'e se indrepte, pana n'a isbucnitú in-
dignatiunea publica a sup'ra persónei sale, —
elu inca ié rol'a celui de catra padure, elu cu-
tésa o atacá pre celu ne-atacabilu! J. fi l. M.

Temisóra-Fabricu, in 13 noevmre.

Stimate dle Redactoru! Unu d. corespun-
dinte descriindu in nrulu 89 alu „Albinei“ ba-
lulu arangiatu in Temisóra, in favóra fonda-
lui pentru teatralu natiunali romanu, la finea
corespundintiei sale — nu sciu din fruritu
d'a scire o scire sensatiunale, ori din neprecugeta-
re, ataca onórea damelor romane d'aici si
sentiuulu loru de amóre pentru intreprinderi fi-
lantropice natiuni; căci ele tocmai desvólta una
activitate demna de tóta recunosciint'a pentru
reinviere *Taliesi romana*. Resultatulu activitáti
se va publicá cátu mai curendu, dovedindu prin
elu că n'am vorbitu o frasa sonóra la, cea diso-
nóra a dlui corespundinte X, carele dice că
„mai bine érá de participámu si noi (damele
romane) si ne delectámu la eleganti'a, cu cari
esprimau damele straine cuvintele romanesci,
de cátu a tióné siedintie formale si a indemná
un'a pre alt'a s'e nu partecipe la balulu acel'a.“

La acésta apostrofare, fia-mi permisú a
intrebá:

On. comitetu arangiatoriu chiamatu-ne-a
óre s'e participámu la balu, si a nume fost'a óre
cavalerésca acea procedere a cutarui d. candu
intr'o conferintia a denegatu damelor romane
d'aici — fora a le cunósce — facultatea d'a se
produce in cantári, dechiamatiuni si fórte-pianu?

A afirmá cumcá damele romane nu sciu
nici cantá nici de-chiamá si nici bate fórte-pia-

ie nici intr'o scóntintia, séu déca li ié cineva, apoi li ié
numai in nume de reu — miserabilulu svercoliri; cá —
nu este altu modu de scapare, de cátu — a fi de ome-
nia. — Dar unu respunsu totu mérita, si acel'a li se va
si dá — in data ce alte obiecte mai necesari nu ni vor
ocupá timpulu si spaciulu. „Manet alta mente repo-
stum.“ — Red.

nulu si prin urmare, a nu le invitá la conlu-
crare, si totui a li imputa indiforintia facia eu
scopurile filantropice natiunali, séu a le apo-
strofá de capricioase chiar, aceea este — daca
nu mai multu, celu pucinu o ofensa tendentiósca.

Apoi s'e fia convinsu dlu coresp. X. că
damele romane se produceau — daca nu mai
bine, celu pucinu ca cele straine; si — óre nu
érá mai frumosu, daca cele patru-dieci de dame
romane d'aici, cari se pregatisera pentru a se
produce in concertu, daca ele sengure formau
unu choru, unu choru curatu romanu si nu *ma-
stecatú*? — Eu cugetu că — chorulu mestecatú,
in cátu pentru puritatea natiunale, nu ni póte fi
apre mare fála, in Capital'a si centrulu Ba-
natului, acestui stravechiu tienu romanu.

Ce se atinge de cu tendintia accentuat'a
nóstra „conferintia“, despre acésta vom vorbi la
tempulu seu, candu vomu dá la lumina fructulu
intreprinderii nóstre si atunci dlu corespundinte
se va convinge că a fostu sedusu, ori a vrutu s'e
seduca pre on. publicu romanu, si că astfelu érá
mai bine — si *tacuisset*.

Ecaterina Obreganu.

Muresiu, (cottulu Aradului) in noevmre.

(Unu investitoriu romanu carele legea
crestinesca o tiens de marfa.) Onorabila Re-
dactiune! In septeman'a trecuta avendu de-a
implini unele afaceri familiari, am petrecutu in
comun'a curatu romana Sietinu, cottulu Ciana-
dului. Acésta comuna, sentinel'a romanismulu
de la Tisa de diosu, este una dintre cele mai
avute si impoporate, dar — lipsita de destula
inteligentia, ea este bantuita de multe si grele
calamitáti ale timpului presinte.

Spiritulu de cultura este cu totulu amor-
titu in popóru de rondu, si — lipsece bar-
batulu carele s'e iee iniciativ'a pentru inain-
tarea lui. Venerabil'a preotime romana, patru
insi la numeru, presenta tipulu sfasiariloru si a
urei reciproce, de unde progresulu popóralu
nu se póte asteptá.

Sunt aprópe 10 ani de candu funest'a
sórté aruncase pe capulu locuitoriloru unu in-
vetitoriu ruginitu, dupa form'a timpului tre-
cutu, care necum s'e face inaintare, luca la re-
gresu pe di ce merge, si dupa multele admonia-
tiuni din partea v. senatu scolariu, case s'e in-
drepte si s'e arete sporiu cátu de cátu, resulta-
tulu este că — caus'a culturei remase balta in
Sietinu, de unde apoi — in lun'a trecuta acelu
investitoriu fu redicatu din postulu seu cu totulu;
aducandu-se decisiune din partea v. senatu sco-
lariu că pana la 1. februaru a. 1873 acestu
postu s'e se ocupe interimalminte, ér atunci
pentru implinirea lui s'e se deschida concursu
regulatu, conformu statutulu org.

Si ee minunea minunelor se ivese de
locu dupa acestu incidinte?! — Investitoriu
gr. cat. cu numele Gratienu Rudó, din locu, in-
cepe a cortesi in ruptulu capulu, cu totu feliulu
de midilóce si cu amenintiári pentru popóru
gr. orientale, ca s'e-lu aléga pre elu de investia-
toriu, că de-lu vor alege, toti ceia lalti locuitori
romani de alta confesiune vor trece cu elu dim-
preuna la biseric'a ortodossa, si atunci va fi
numai una confesiune! — Si preotimea nóstra
ce face in faci'a acestei mieliei, a acestui omu,
cunoscutu de coruptu si corumpetoriu? Ea tace,
— ma dupa informatiuni demne de credimentu,
ea este gat'a a pactá, crediendu că are s'e cas-
oige, pre candu dupa esperiintiele trecutulu —
este a se teme că, confusiunea si demoralisarea
are s'e sporésca!

Popóru nostru — e lesne de sedusu, ér
barbati de o constantia si taria sufletésca si lip-
sescu; prin urmare temerea de urmári rele este
pré intemeiata, candu se soie că luca nemo-
ral'a, carea nici candu religiunea n'a tienu'to
decátu de marfa, de obiectu alu speoulei. Ne-
mic'a nu-mi este mai strainu si uredu din
suffetu spiritulu de confessionalismu; dar nu
potu o data cu capulu a fi nepasatu in privin-
ti'a portarei aceluor individii, cari facu specula
cu legea lui Cristu. Nóa romaniloru nu ni póte
fi iertatu ca s'e impededámu impreunarea si in-
chegarea elementulu nostru natiunali, si ce
seclii intunereculu au despartitu si sfasiatu, ér'a
luminei va aduce ér la unitate si armonia: da,
insa aci numai si numai *moral'a* natiunale póte
s'e fia detatória de mesura! Cei-ce tindu séu
se facu că tindu la impreunare si in dosu as-
cundu scopuri de cáscigu personalu, trebuie
desavutu si respinsi; căci ei nu insanatosiédia si
intarescu, oi inca mai mulu corumpu si slabescu
corpulu nostru natiunali si chiar biseric'a cá-
rei servescu!

Intru interesulu natiunali si moralu alu

comunei Sietinu mi-am ținut de detorinția, a demască necuratul planu ce se fauresce pe cont'a sa de unu omu, carele țiene biseric'a lui Cristosu de marfa. Atragu atențiunea celor interesati a supr'a uneltirilor acelu omu! —

Brosceni, (I. Oravitia,) 10 noevmre.

Onorabila Redactiune! In nrulu 86 alu multa pretiuitulu dvostre diurnal, judele comunalu din Brosceni, Achimu Berceanu, pe nedreptulu si fora motive temeinice me calumniada dicendu, ca portarea mea morala si politica — nu e buna, si astfelu me vatema. Eu la tote acusele contrariloru mei m'am rectificatu din destulu la superioritatea mea, adeca naintea senatului scolariu diecesanu; dupa-ce iasa densulu aduce caus'a acest'a si pe calea publicitatii, pentru ca opiniunea publica se nu fia sedusa, me rogu se binevoiti a-mi publica urmatoarele lamuriri:

Toti vedemu si recunoscemu ca traimu intr'unu timplu fatalu, pentru ca de si noi romanii gr. or. avemu o constitutiune bisericasca destulu de buna si frumoasa, — ce folosu, candu in tote partile si pre totu loculu, chiar sub masca constitutiunei, se facu cele mai mari abuzuri, fiindu ca poporul nostru, pre usiori se lasa a fi amagitu de unii si de altii egoisti.

Judele com. Achimu Berceanu dice, ca eu in decursulu celorlupte ani, de candu functionezu ca invetiatoriu in comunitatea Brosceni, n'am aflatu casele lor demne de a le cerceta, ci asi fi intretienutu relatiuni cu jidovulu din locu, cari relatiuni, dice ca — s'au doveditu a fi fostu de o natura neonestă; caci au fostu numai pentru „diapanes'a balabusta.“ Dar dsa nu vorbesce adeverulu; caci intrég'a comunitate scie, cum ca eu am cercetatu casele dloru preoti; ale dloru negotiatoriu Nestoru Berceanu si Moise Manguca, — cu cari am medilocitu de in mai multi ani in compania am prenumeratu si cetitu diuariulu „Albina“; cas'a lui Toma Bena, Petru Siogoru, Ionu Stoianu, Jacobu Manguca etc. apoi casele parintiloru prunciloru de la scola, insuflindu-i si indemandu-i a-si tramite pruncii la scola regulatu.

Nu negu ca si pre „jidovulu din locu“ — dorere adese ori chiar nevoitu am fostu a-lu cerceta; pentru ca pana a-mi fi capetandu eu bié'ta léfa, numai câte la 7—8 luni, asi fi potutu mori de fôme dimpreuna cu femeia-mi si tot patru copii, deca acestu omu nu me imprumutá in lips'a mea ardienda si nu-mi dá in creditu articulu din bolt'a sa, pentru cari faceri de bine, nu-i potu multiamí destulu.

In câtu inse despre relatiuni neonesté, de cari mentiunea numitulu jude comunalu, protocolulu comisiunei investigatorie dovedesce apriatu, ca — *nemicu* nu s'a potutu adeveri cu motive temeinice, si totusi judele comunalu fora nici o sfféla indrasnesce a informá falsu pre marele publicu cetitoriu, cumca s'a doveditu nemoralitatea mea, macoar ca nici femeia mea, nici nimenea pre lume nu m'a veditu, nu m'a denunciatu nicáiri, necum se me fia prinsu candu-va si unde-va facendu vre-o nemoralitate. Eu am fostu invetiatoriu in *Jitinu* patru ani; in *Biserica-alba* unu anu; ca sancionistu pe la notariate si la fost'a pretura din Oravitia — duoi ani, si din totu loculu am dobanditu atestate bune despre portarea mea morala si politica, si chiar si de la comun'a Brosceni, (unde la inceputu am functionatu ca invetiatoriu interimalu — acum duoi ani numai in urmarea mai multor petitiuni si deputatiuni din partea comunitatii, in cari deputatiuni erá chiar si judele Achimu Berceanu — am fostu denumitu de invetiatoriu definitivu) am duoue atestate bune si unu decretu de lauda de la ven. Consistoriu diec. sub Nr. scol. 108 ex 1870.

Mai incolo nu potu retacé o impregiurare caracteristica, anume, ca susu mentionatulu jude comunalu, cu caprariulu, gorniciu, stragenii pandarii si câte-va rude ale sale, nici nu au lasatu ca comisiunea investigatoria se-si finésca lucrurile sale, ci de o data intrare toti la ea cu larma strigandu, ca *nici nu e de lipsa investigatiunea mai de parte*, caci fia acusele lor in contra mea adeverate séu ne-adeverate, eu lor nu li mai trebuescu, nici nu me mai primescu in scola! adaugendu ca, acésta libertate li-o dá chiar si stat. org.

Incátu despre banii eari judele comunalu dice, ca ii-am primitu de la parintii celorlupte prunci, pentru invetiarea celorlupte viersuri, (glasuri,) — este curatu numai o mistificatiune malitiosa si tendintiosa. Adeverulu e, ca eu am

fostu invetiatu pre pruncii acésta deja trei viersuri si numai pre atát'a mi-au si platitu, éra nu pe tote optu viersurile, si acésta observandu preotii I. M. si I. J. — inamici ai mei — pentru ca nu cumva prin acésta se mi se marésca védi'a la poporu, au desmantatu pre parinti, dicendu ca nu inveti bine si ca pruncii de 10 ani sunt pre teneri, asiá s'au retrasu pruncii de la invetiatur'a versurilor.

Nu mai pucinu neadeveratu e ca eu pentru bani asi fi manatu pruncii de scola a casa, ér in loculu lor asi fi primitu pre fratii lor mai mici, cari inca nu erau apti de scola, si precum ca acésta nu s'a doveditu inaintea comisiunei investigatorie, aréta protocolulu despre investigatiune.

In fine, desu mentionatulu jude comunalu se face ca scie si cele ascunse; par' ca elu ar fi a totu scitoriu, aপরاندু pre ortaculu seu principalu in contra mea, pre preotulu atentatoriu credintiei si onórei mele casatoresci.

Se afirma acelu preotu de unu caracteru solidu si onestu ca pucinu preoti in jurulu acésta. Eu despre acestu preotu numai atát'a mentionezu, ca pentru unu procesu in contra sa si-a nepotulu seu, A. Grema, insusi domnulu episcopu *Fopasu*, in anulu 1865 a venitu la Brosceni, unde de trei ori a trebuitu se róge pe judele comunalu de atunci de iertare si se se impace cu densulu, si apoi — abia la provocarea vice-comitelui de atunci *Jone Fauru* — l'a iertatu! Dar mai e dovéda de soliditatea sa si aceea, ca unii parochiani ai sei, a nume *Petru Balanu*, *Micu Doga* etc. nu-lu primescu in casele lor la prasniciu! — Femeia mea are doue marturii, cari la tempulu seu sub juramentu vor adeveri despre casulu acésta.

Dar judele comunalu Achimu Berceanu — nu pentru altu ceva me persecutu de câtu — pentru ca tramitendu la mine pe A. S. si J. B., nu am vrutu se-i dau banii ce cerea, pentru ca se nu mai dee plansóre a supr'a mea! Acésta s'a adeveritu naintea comisiunei investigatorie, — si apoi, deca acuma i-ar succede a me alungá din postu, i-ar fi ocaziunea fôrte binevenita, de a face o speculatiune buna cu statiunea invetiatoréscă, éra de alta parte, preotulu J. M. ar dori se-si aduca pre nepotulu seu, in loculu meu, séu dupa imprejurári, unu preparandu june la o nepóta óresi-care a sa; — éra de alta parte, preotulu I. J. aspira a aduce in loculu meu, pre ginerele seu.

Apoi acésti contrari ai mei, mai au curagiulu de-mi facu judecat'a singuri, si nu me primescu a functioná in scola! Celu pucinu pana la sosirea rezultatulu, a supr'a investigatiunei, si au inchisu si opritu scól'a, si astfelu scól'a se afla dejá de siesse septemani, de atát'a timplu suferindu invetiamentulu scaderé!

Salariulu inca nu vreu a-mi-lu dá, ca dóra me vor alungá cu fomez, daca nu potu cu alte midilóce! — Eu despre tote am facutu aretare si m'am plansu ISale dlui episcopu; inse pana in presente fora nici unu resultat!

Acum on. publicu cetitoriu 'si va poté face o judecata drépta despre aceea, ca óre „plansorile contrariloru“ sunt cu adeveratu juste, séu numai esagerári, mistificatiuni, calumnii, intrige si uneltiri malitiose si tendentiose.*)

Josifu Micu
invetiatoriu gr. or.

Varietati.

*(*Multiamita publica*) adnce II. Sale dlui eppu de Caransebesiu *J. Popasu*, doointele din *Jebelu*, II. Popovicu, rogandu pre pré induratulu Ddienu, se-i dee vétia indelungata, pentru ca — cu ocaziunea depunerii esamenului de calificatiune, vedendu-i lips'a cea mare si seraci'a, s'a induratu de i-a daruitu o suma de 10 fl. pentru respunderea tacsei esamenului. — (Dupa stat. org. cei seraci si lipsiti, potu se fia dispensati de atare tacsa. Red.)

*(*Numale lui Domnedieu*.) Vestitulu *Harsdórfher* observa, ca numele lui *Dumnedieu* se compune in tote limbele din patru litere, afora numai de cea englesa, in care se dice „*God*“, adeca numai din 3 litere, si de cea magiara, in care „*isten*“, are cinci litere. In limb'a

*) Dlu invetiatoriu ni-a pretinsu acésta publicare — *categoricu*, *indata* si *neschimbata*. — Noi — unu conceptu *bunu*, nici o data nu ne-am dedatu a-lu modifíca, si — suntemu fericiti deca spaciulu ni iérta a publicá in data cele ce ni se tramita; ér celorlupte atacati nici candu nu denegámu aপরاندু — numai un'a *rogámu* si *reflectámu*: domuii cei ce respundu, se se adopere a serie câtu mai *seurtu* si mai *obieptivu* si mai *solidu*; astfelu nici candu nu li vom dá cauza de a se plange ca — li modifícamu conceptele si intardiámu publicarea lor! Sunt pentru noi mai neplacute si modifícarile, si intardiárele. —

airiana elu se numesce „*Adad*“, in cea persana „*Syra*“, ebraica „*Adon*“, turcésca „*Abdi*“ si „*Al-la*“, grecésca „*Teos*“, tataru „*Idga*“ slavona „*Bolg*“, séu *Boog*“, italiana „*Idio*“, spaniola „*Dias*“, francesca „*Dieu*“, latina „*Deus*“, indiana „*Eggi*“ si „*Zeni*“, egiptiana „*Auma*“ si „*Zeut*“, germana „*Gott*“, japonesa „*Zein*“, persana „*Lain*“, romana „*Dieu*“, etrusca „*Chur*“ turhena „*Eher*“, irlandesa „*Dieh*“; la magii elu se numesce „*Oese*“, locutorii din polulu de la sudu 'i dicu „*Topa*“, si in limb'a arapésca se numesce „*Alla*“, éra iu cea dalmatiana „*Bogd*“. —

Mape si Globuri in limb'a romana, pentru scólele romane nationale.

Dlu I. E. Tieranu, comerciantu in Temesióra, *Fabricu*, cu onóre aduce la cunoscenti'a publiculu romanu, ca a cumperatu intréga editiunea de Mape in limb'a romana a tieriloru de sub coron'a Ungariei, edate de dlu *Eugeniu Bordeaux*; se afla deci inpositiunea d'aservi onoratulu publicu dupa dorintia, cu mape colorate peste totu, séu necolorate, si trase pre pandia, séu netrase. Asemenea se face cunoscutu, cumca totu dlu I. E. Tieranu, cu scopu ca se faca posibile fiecace-carei comune romane procurarea cu inlesnire a *globului pamentului* in limb'a romana, pentru usiorarea la invetiarea geografiei, a cumperatu si adusu o partia de atari globuri, atátu de cele simple, câtu si de cele cu compasu, in marime de 8 policari in diametru. Pretiulu celorlupte d'antai este câte de 7 fl. 50 cr; ér a celorlupte cu compasu câte cu 16 fl. Se mai afla la numitulu domnu si tabele de parete cu figuri pentru istoria naturala, totu in limb'a romana, d'impreuna cu manualele necesari pentru invetiatori.

Se atrage deci atentiunea onoratoriloru comitete parochiali si a tuturor cari dorescu a avé acéste *mape, globuri* si *tabele*, ca se se adresedie numitulu d. comerciantu in Temesióra. —

Pentru gimnasiulu rom. din Bradu

ni s'a tramisu din Oravitia-romana, prin dlu colectante *Sim. Bozanciu* adj. notariale, o suma de 14 fl. v. a. la care au contribuitu dd:

George Nediciu parochu, Nic. Draganu comerciantu, J. Coteria jude comunalu, J. Bogdanu cojocariu, J. Neda juratu com., E. Leza economu, toti din Oravitia, si Jonu Ciulinu jude com. din Rachitova, toti câte 1 fl.: J. Sulea, J. Epure, J. Guga, L. Cacu, D. Marotia, toti economi, A. Bogdanu, Fauru, E. Neda, barbieru, D. Crasiovanu cocotariu, Const. Danu economu, toti din Oravitia, si Ad. Bogia din Rachitova, toti câte 50 cr; V. Damianu comerciantu 40 cr; L. Casparu caltiunariu 30 cr; N. Berceanu comerciantu si D. Medru economu câte 20 cr. —

Din *Lugosiu*, dómnule *Paulina* Radulescu si *Sofia Vladu* nasc. *Radulescu*, ni tramisera impreuna 10 fl. v. a. —

Acéste sume, si cu cea de 20 fl. publicata in nrulu 89, facu sum'a totale, nedepusa inca iu casa de economii, de 44 fl. v. a. —

Anunciu.

La notariatulu din *Prezesci*, (comitatulu Aradului, tractulu de Boros-Sebes), fiindu lipsa de unu adjunctu practic in afacerile notariale, si cu scrisóre frumosiaca — pre langa conditiunile, respective emolumintele urmatoarie: in bani gat'a 10 fl. la luna, diumetate din venitul paspórtelor, — afora de acésta vuptu regulatu, cortelu, lemne de focu câte i va fi de lipsa si spelatu liberu, — doritorii de a se aplicá la acestu notariatu in calitate de adjunctu sunt avisati a se adresá fora intardiare — séu prin epistóla, séu in persóna catra subscrisulu pentru co'ntielegere mai de aprópe.

Prezesci, 26 noevmre 1872.

Nicolau Polisiu,
notariu cercualu.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de suplintu invetiatorescu la scól'a confes. gr. or. rom. din comun'a *Stamora-romana*, protopresviteratulu *Jebelului*, se publica concursu cu terminu pana la finea lui novembre st. v.

Emolumintele sunt: 94 fl. 50 cr. in bani; 1 maja de sare, 1 maja de clisa, 25 lb. de lu-

minári, 25 meti de gráu, 25 meti de cucurudiu, 9 orgii de lemne, din cari are a se incaldí a scól'a, 4 jugere de pamentu aratoriu si cortelu liberu cu 1/2 gradina.

Din tote mai susu insemnatele emoluminte, 2 parti sunt destinate pentru suplintu éra o a trei'a parte pentru invetiatoriu befranu.

Doritorii de a ocupá acésu postu, sunt avisati a-si tramite recursele, instruite in intielesulu statutulu org. si adresate comitetulu par. catra reverendis. d. ppteru *Alesandru Joanovicu* in *Jebelu*.

Stamora-romana, 15 nov. 1872.

Comitetulu parochialu,
in co'ntielegere cu
dlu protopresv. districtualu.

Concursu

Petru Miosicu, primulu invetiatoriu de prunci la scól'a confesiunala din *Satu-nou*, protopresbiteratulu *Panciovei*, dandu-si demisiunea, pentru implinirea postulu invetiatorescu, astfelu devenitu vacante se publica concursu cu terminu pana in 26 novembre a. c. st. v.

Emolumintele sunt: in bani gat'a 408 fl. v. a. 4 1/2 orgii de lemne, cortelu liberu cu gradina.

Doritorii de a concurge au a-si tramite supliciele, adresate comitetulu parochialu, si proviedute cu documentele presorise in statut. org. catra pré onor. d. protopresbiteru *Simeonu Dimitrievicu* in *Panciova*.

Satu-nou, 13 nov. 1872.

Comitetulu parochialu,
In co'ntielegere cu
dlu protopresb. tractualu.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante din comun'a gr. or. *Armenisiu*, protopresbit. *Caransebesiulu*, se publica concursu pana la finea lui noevmre c. vechiu.

De dotatiune a acéstei parochii, in locu de biru si de venitul stolaru de preste anu, s'a stipulatu o léfa annuala de 200 fl. v. a. pre langa sesiunea de pamentu estravilanu, de 34 de jugere.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, au a-si tramite supliciele loru indiestrate cu tote documintele recerute de statutulu org. si adresate comitetulu si sinodulu parochialu, prin protopresbiterulu districtualu.

Armenisiu, in 2 noevmre 1872.

2—3
Comitetulu parochialu.

Concursu.

Pentru postulu de invetiatoriu la scól'a confes. gr. or. romana din comun'a *Rusova-noua*, protopopiatulu *Bisericei-albe*, se publica concursu pana in 6 dec. st. v. a. c.

Emolumentele sunt: in bani gat'a 73 fl. v. a.; 12 meti de gráu; 20 meti de cucurudiu, 100 lb. de clisa, 100 lb. de sare, 20 lb. de luminumári, 5 orgii de lemne, din cari are a se incaldí si scól'a, 2 jugere de pamentu aratoriu bunu, 600 stangeni □ de livéda, cuartiru liberu, si gradina de legumi. —

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si indreptá recursele lor instruite in intielesulu statutulu org. bis. catra comitetulu parochialu, si a le tramite pré onor. D. *Josifu Popovicu* protopopu in *Jamu*, si celu putienu o data a se infaciosiá in st'a bisericia in vre-o domineca séu serbatóre.

Rusova-noua 19 opt. 1872.

2—3
Comitetulu parochialu,
cu scirea mea
Josifu Popovicu, m. p.
protopopu.

Concursu

Pentru ocuparea postulu de unu ajutoriu pre langa paroculu befranu *Joanu Panciovanu* din *Jertofu*, protopopiatulu *Bisericei-albe*, concésu prin ordinatiunea vener. cons. eparchialu din 11 opt. a. c. nru 792 bis. se deschide concursu pana in 26 novem. a. c. st. v. candu se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: 1/2 din sesiunea parochiala si venitele stolari de la 163 de clase.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au se-si substérna recursele instruite in intielesulu statutulu org. bis. adresate comitetulu parochialu, pré onor. D. *Josifu Popovicu*, protopopu in *Jamu*.

Jertofu in 3 novembre 1872.

2—3
Comitetulu parochialu,
cu scirea mea
Josifu Popovicu m. p.
protopopu.